

راه های رسیدن به عزت اجتماعی از دیدگاه قرآن کریم

مریم پدیدار^۱، محمدمهدی کریمی نیا^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳

^۱ طلبه سطح سه (کارشناسی ارشد) رشته تفسیر و علوم قرآنی، پژوهشگر، مدرّس حوزه و معاون پژوهش مدرسه علمیه الزهراء (سلام الله علیها) کازرون

^۲ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم، ایران (نویسنده مسؤول)

^۳ دانشجوی دکترای تخصصی علوم قرآن و حدیث دانشگاه میبد، ایران، مدرّس دانشگاه

چکیده

عزت، در لغت، به معنای شکست ناپذیری است. «عزیز» یکی از صفات خداوند است که در قرآن، باری تعالی ۹۲ بار با این صفت یاد شده است؛ عزت، در مورد انسان نیز از همین ریشه سرچشمه می گیرد و به معنای حفظ آبرو و شخصیت، و عدم کرنش و دریوزگی در برابر صاحبان زر و زور و تزویر است که یک نوع شکست ناپذیری است. چنین عزتی را قطعاً در پرتو ارتباط محکم با صاحب عزت مطلق، خدای عزیز، قدرتی که با داشتن آن هرگز انسان اسیر و ذلیل هوا و هوس نمی شود و در برابر طاغوت درون و برون سرخم نمی کند، می توان به دست آورد. چنانکه در قرآن مجید سوره فاطمی فرماید: ...عزت تماماً در نزد خداوند است. این آیه و آیات دیگری در قرآن است که عزتجویان باید عزت را از خداوند متعال بخواهند؛ زیرا عزت در ملک خداوند است و انسان در پرتو پرستش خدا و تسلیم شدن در برابر او به عزتمندی می رسد. عزت اجتماعی و سیاسی تابع عزت نفس فردی است؛ زیرا اگر یکایک افراد جامعه از عزت نفس فردی برخوردار نباشند، نمی توان از اجتماعی سخن گفت که شهروندان آن عزتمدار و ذلت گریز باشند. بنابراین تقویت روحیه عزت نفس به معنای تقویت و افزایش عزت اجتماعی برای آن جامعه است. و عزت اجتماعی با چنگ زدن به ریسمان الهی و با ایجاد رابطه با خداوند حاصل می شود و در پرتو بهره مندی از تعالیم انبیا و اولیای الهی خود و جامعه را به سرمنزل مقصود برساند. بنابراین نتیجه عزت اجتماعی این است که جامعه الگو و اسوه تشکیل بشود و همه آن جامعه را بزرگ و با عظمت بپندارند و سعی کنند در حرکت اجتماعی، خود را با آن الگو تطبیق بدهند.

واژه های کلیدی: عزت، عزت اجتماعی، ذلت.